

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 396/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Ivetou Lenčేశovou, advokátkou, Farská 50, Nitra, proti uzneseniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. IV/3 GPt 4/25/1000-5 z 24. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) sp. zn. IV/3 GPt 4/25/1000-5 z 24. marca 2025 (ďalej len „namietané uznesenie“). Ďalej v ústavnej sťažnosti ústavnému súdu navrhuje, aby namietané uznesenie zrušil a vrátil ju generálnej prokuratúre na nové konanie a rozhodnutie a priznal mu náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je pred Úradom inšpekčnej služby vedené pod ČVS: SKIS-002/IS-1-V-2009 trestné stíhanie pre viaceré skutky kvalifikované ako zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa a tiež prečiny ublíženia na zdraví a poškodzovania cudzej veci, ktoré bolo z dôvodu nemožnosti náležitého objasnenia veci vzhľadom na neprítomnosť sťažovateľa (pobyt v cudzine) prerušené uznesením z 9. decembra 2010, pričom ešte predtým bol na sťažovateľa 29. októbra 2010 vydaný Okresným súdom Nitra medzinárodný zatýkací rozkaz sp. zn. 4Tp/305/2010 pre skutky, ktoré sú predmetom označeného trestného stíhania. Na základe iného medzinárodného zatýkacieho rozkazu vydaného na sťažovateľa 21. apríla 2014 okresným súdom pod sp. zn. 6T/97/2010 bol sťažovateľ eskortovaný zo Spojených štátov amerických na účel výkonu trestu odňatia slobody. Na základe záväzného pokynu

prokurátora Krajskej prokuratúry v Nitre vydal vyšetrovateľ Úradu inšpekčnej služby v rámci konania vedeného pod sp. zn. SKIS-002/IS-1-V-2009 7. októbra 2024 uznesenie o pokračovaní v trestnom stíhaní (ďalej len „uznesenie o pokračovaní v trestnom stíhaní“) s odkazom, že pominuli dôvody, pre ktoré bolo trestné stíhanie prerušené, keďže sa sťažovateľ nachádza po jeho eskortovaní z cudziny na území Slovenskej republiky. Sťažnosť sťažovateľa uplatnená proti uvedenému rozhodnutiu vyšetrovateľa Úradu inšpekčnej služby bola zamietnutá namietaným uznesením generálnej prokuratúry, ktorá v ňom po citácii § 496 ods. 1 Trestného poriadku („Proti vydanej osobe nebude vedené trestné stíhanie pre iné trestné činy spáchané pred jej vydaním než pre tie, pre ktoré bola vydaná.“) poukázala na § 496 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého odsek 1 nebráni slovenským orgánom robiť opatrenia, ktoré prerušujú plynutie premlčacej doby.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta nezákonnosť uznesenia o pokračovaní v trestnom stíhaní vydaného vyšetrovateľom Úradu inšpekčnej služby, ktorého prijatím podľa názoru sťažovateľa došlo k porušeniu zásady špeciality. Argumentuje, že jeho extradícia zo Spojených štátov amerických realizovaná na základe medzinárodného zatýkacieho rozkazu vydaného okresným súdom 21. apríla 2014 pod sp. zn. 6T/97/2010 sa obmedzovala iba na výkon už uloženého trestu v inej trestnej veci a uvedený medzinárodný zatýkací rozkaz nebol vydaný pre trestné činy vyšetrované v trestnom konaní, v ktorom bolo prijaté uznesenie o pokračovaní v trestnom stíhaní. Dôvodí, že sa uplatnenia zásady špeciality výslovne nevzdal a z vyšetrovacieho spisu takisto nevyplýva, že by sa jej vzdal dožiadaný štát, prípadne že by dodatočne udelil súhlas na trestné stíhanie pre trestné činy, ktorých sa týka trestné konanie, v rámci ktorého bolo vydané uznesenie o pokračovaní v trestnom stíhaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého môže ústavný súd konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať jeho ústavnou sťažnosťou, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Zmysel a účel uvedeného princípu spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v trestnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (čl. 7 ods. 5 ústavy), sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým právnickým osobám alebo fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (obdobne III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 137/2019, II. ÚS 386/2019, II. ÚS 124/2021, II. ÚS 428/2021, II. ÚS 257/2021).

5. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec proces, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ak tieto pochybenia neboli odstránené v priebehu samotného trestného konania. Pokiaľ by ústavný súd na túto skutočnosť neprihliadal, poprel by účel a zmysel opravných prostriedkov v trestnom konaní, ktorým je okrem iného aj náprava pochybení vo veci konajúcich orgánov verejnej moci (orgánov činných v trestnom konaní a súdov).

6.1. Ústavný súd poukazuje v úvode na § 9 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, podľa ktorého trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu, alebo o osobu, na ktorej stíhanie je potrebný súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný.

6.2. V nadväznosti na citované ustanovenie definujúce neprípustnosť trestného stíhania, resp. jeden z jeho prípadov, treba poukázať na § 215 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, podľa ktorého už v prípravnom konaní prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je trestné stíhanie neprípustné podľa § 9 Trestného poriadku.

6.3. V ďalšej následnosti vedeného trestného stíhania ústavný súd poukazuje na § 241 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa ktorého obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s výnimkou obzvlášť závažného zločinu, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej dvanásť rokov, preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 1 Trestného poriadku.

6.4. Takisto v kontexte štádia rozhodovania prvostupňového súdu na hlavnom pojednávaní ústavný súd upozorňuje na § 281 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého súd zastaví trestné stíhanie, ak na hlavnom pojednávaní zistí, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 9 ods. 1 Trestného poriadku.

6.5. Vo vzťahu k rozhodovaniu v rámci odvolacieho konania ústavný súd odkazuje na § 320 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa ktorého odvolací súd napadnutý rozsudok zruší a trestné stíhanie zastaví, ak zistí, že je tu niektorá z okolností, ktoré by odôvodňovali zastavenie trestného stíhania súdom prvého stupňa podľa § 281 ods. 1 alebo 2 Trestného poriadku.

6.6. Napokon ústavný súd poukazuje na mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie), kde podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak sa proti obvinenému viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné.

7. Z jednotlivých citovaných ustanovení Trestného poriadku vyplýva, že skutočnosti namietané sťažovateľom potenciálne zakladajú (poznámka: nie bez ďalšieho preukazujú) dôvod na zastavenie trestného stíhania prokurátorom v štádiu prípravného konania, pri preskúmaní obžaloby, pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, po podaní odvolania, prípadne dovolania v ďalšej etape trestného konania. Platná právna úprava trestného konania teda sťažovateľovi umožňuje v prebiehajúcom a nasledujúcich štádiách trestného konania v rámci uplatnenia práva na obhajobu domáhať sa právne účinným spôsobom ochrany svojich označených práv, kde prokurátor, konajúci

súd, odvolací súd, prípadne dovolací súd sú oprávnení a povinní preskúmať opodstatnenosť tvrdení sťažovateľa o neprípustnosti trestného stíhania z dôvodu porušenia zásady špeciality.

8. Z uvedených skutočností je zrejmé, že sťažovateľ má v systéme trestného konania k dispozícii účinné prostriedky na dosiahnutie ochrany svojich práv. Za týchto okolností nie je dôvod, aby ústavný súd vstupoval v danej fáze do prebiehajúceho trestného konania vo veci sťažovateľa a neprípustne si tak predčasne uzurpoval právomoc orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov. Ústavný súd pripomína, že nevyužitie označenej možnosti ochrany práv sťažovateľa nemožno nahradzovať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy).

9. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol ako neprípustnú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu